XV თავი

სტუდენტის დისციპლინური საქმისწარმოებისა და წახალისების ღონისძიებების შესახებ საუნივერსიტეტო რეგულაციები

(განახლებული რედაქცია - სექტემბერი, 2023 წ)

სტუდენტის მხრიდან სასწავლო პროცესში გამოვლენილ არაკეთილსინდისიერების ფაქტებზე და უნივერსიტეტში დადგენილი ქცევის წესის დარღვევაზე რეაგირების მექანიზმები ძირითადად განსაზღვრულია ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2011 წლის 9 სექტემბრის N02 გადაწყვეტილებით დამტკიცებულ **„ბსუ-ს შინაგანაწესში“** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი 6**), ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 27 ივლისის N02 გადაწყვეტილებით დამტკიცებულ **„ბსუ-ს ეთიკის კოდექსში“** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი 7**), ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებულ **„ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესში“** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი 27) და** ბსუ-ს რექტორის 2021 წლის 7 სექტემბრის N01-02/153 ბრძანებით დამტკიცებულ **„სექსუალური შევიწროების პრევენციის პოლიტიკის დოკუმენტში“** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი N31).**

ბსუ-ს სასწავლო პროცესში (მათ შორის დისტანციური სწავლების ფორმატში), ასევე საგამოცდო პროცესში სტუდენტის ვალდებულებები **(ქ ც ევის წესები)** განისაზღვრება ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 20 თებერვლის N23 დადგენილებით დამტკიცებული **„გამოცდების ჩატარების ინსტრუქციით”** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი N19**) და ბსუ-ს რექტორის 2021 წლის 22 ოქტომბრის N 01-02/187 ბრძანებით დამტკიცებული **„ბსუ-ში ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესით**“ (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი N30) .**

<u>**ბსუ-ს ეთიკის კოდექსის თანახმად**</u> ბსუ-ს სტუდენტი ვალდებულია დაიცვას ეთიკის კოდექსითა და აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესის შესაბამისად დად-გენილი და აკადემიურ პროცესთან დაკავშირებული წესები. **სტუდენტის მხრიდან ეთიკის საერთო წესების დარღვევად მიიჩნევა:**

ა) სააუდიტორიო მეცადინეობაზე ან/და სხვა სახის საუნივერსიტეტო ღონისძიებაზე დაგვიანება;

ბ) სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისათვის ხელშეშლა (ლექციაზე ხმაური, მობილური ტელეფონით სარგებლობა, დერეფანში აურზაური და სხვა);

გ) მოწევა უნივერსიტეტის
შენობაში;
დ)უნივერსიტეტში ცეცხლსასროლი ან/და ცივი იარაღის შემოტანა ან/და გავრცელება, ალკოჰოლური სასმელის, ნარკოტიკული ან/და ფსიქოტროპული საშუალებების შემოტანა, გავრცელება ან/და მოხმარება;
ე) აზარტული
თამაშები;
ვ) ისეთი ფეთქებადი და აალებადი ნივთებისა და ნივთიერებების შემოტანა ან/და გავრცელება,
რომელიც ხანძრის ან/და აფეთქების რეალურ საფრთხეს
ქმნის;
ზ) ბილწსიტყვაობა ან ძალადობა, სიტყვიერი ან/და ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება სტუდენტთათვის, დასაქმებულის ან უნივერსიტეტის საქმიანობასთან დაკავშირებულ სხვა, მესამე პირთათვის, ასევე დისკრიმინაციის, მათ შორის შევიწროების/სექსუალური შევიწროებისა და სიძულვილის ენასთან დაკავშირებული აკრძალვების დარღვევა;
თ) ინვენტარით სარგებლობის წესების დარღვევა (ინვენტარზე წარწერის გაკეთება,
მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობის
დაზიანება);
ი) უნივერსიტეტის ტერიტორიის დანაგვიანება, შენობის იერ-სახის დამახინჯება, ნარგ ავების დაზიანება;
კ) იმ პირის მოთხოვნებისადმი დაუმორჩილებლობა, ვისაც უფლება აქვს აღძრას დისციპლინური ღონისძიების გამოყენების საკითხი.

სტუდენტის მხრიდან აკადემიურ პროცესთან დაკავშირებული ეთიკის წესების დარღვევად მიიჩნევა:

ა) სხვა სტუდენტის ნამუშევრიდან გადაწერა ან ისეთი დამხმარე მასალის გამოყენება, რაც პროფესორ-მასწავლებლის მიერ წინასწარ არ არის ნებადართული:
ბ) სხვა პირის ნამუშევრის თავისად წარმოჩენა;
გ) სასწავლო პროცესისათვის/სტუდენტებისათვის ხელის შეშლა სწავლასა და კვლევის პროცესში საჭირო რესურსების დამალვით, მოპარვით ან განადგურებით;
დ) სხვა სტუდენტისათვის აკადემიური სიყალბის ჩადენაში დახმარება;
ე) კვლევითი სამუშაოების ინფორმაციის გაყალბება;
ვ) ინდივიდუალური დავალების ჯგუფურად მომზადება ან ერთი პირის მიერ მომზადებ ული დავალების ჯგუფურ ნამუშევრად წარმოჩენა;
ზ) პლაგიატი;
თ) სხვა სტუდენტის ნაცვლად გამოცდის ჩაბარება ან სხვისი შეგზავნა გამოცდის ჩასაბარებლად;
ი) გამოცდის შესახებ კონფიდენციალური ინფორმაციის მოპოვება, გავრცელება ან/და გამოყენება;

კ) სხვა სტუდენტის ნამუშევრის მოპარვა, განადგურება ან/და შეცვლა;
ლ) საუნივერსიტეტო მონაცემების გაყალბება;
მ) გამომცდელზე ზეწოლით შეფასების მიღების მცდელობა.

უნივერსიტეტის სტუდენტის მიერ ბსუ-ს ეთიკის კოდექსის დარღვევა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის, უნივერსიტეტის შინაგანაწესისა და სტუდენტთან დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

ბსუ-ს აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის პოლიტიკა, მექანიზმები, დარღვევის სახეები, მასზე რეაგირების პროცედურა და სანქციები განისაზღვრება ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“. ამ წესით გათვალისწინებულ დარღვევაზე რეაგირების მიზნით იქმნება ბსუ-ს ეთიკის კომისია, რომელიც საქმიანობას წარმართვას ეთიკის კოდექსით, ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“ და უნივერსიტეტის შინაგანაწესით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად.

ბსუ-ს შინაგანაწესის თანახმად **სტუდენტის/მსმენელის მიმართ** გამოიყენება შემდეგი **დისციპლინური სახდელები:**
ა) შენიშვნა;
ბ)გაფრთხილება;
გ) უნივერსიტეტის სტუდენტის/მსმენელის სტატუსის შეწყვეტა;

ბსუ-ს შინაგანაწესის თანახმად ,,**შენიშვნა“ შეიძლება შეეფარდოს სტუდენტს** ან მსმენელს, რომელმაც:

ა) ჩაიდინა არაეთიკური ქმედება - ბსუ-ს ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სტუდენტის ეთიკურ სტანდარტთან შეუსაბამობა ან ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“ გათვალისწინებული ,,საშუალო სიმძიმის“ კატეგორიის დარღვევა (ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებისა და ბსუ-ს რექტორის ბრძანების შესაბამისად).
ბ) დააზიანა უნივერსიტეტის ქონება, რომლის ღირებულება არ აღემატება 100 ლარს (ასეთ შემთხვევაში სტუდენტი ვალდებულია აანაზღაუროს უნივერსიტეტისათვის მიყენებული ზიანიც);
გ) ხელი შეუშალა ან ჩაშალა აუდიტორული მეცადინეობა;
დ) უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე გაავრცელა პოლიტიკური და რელიგიური ხასიათის ლიტერატურა, სააგიტაციო ფურცლები და პროკლამაციები;
ე) დააზიანა მისი ან სხვა სტუდენტის მოწმობა;
ვ) დააზიანა ბსუ–ს ტერიტორიაზე (შენობებში) გამოქვეყნებული განცხადებები/აქტები;
ზ) მოიხმარა თამბაქო უნივერსიტეტის ბალანსზე/სარგებლობაში არსებულ შენობა-ნაგებობებში და ტერიტორიაზე (მათ შორის ეზოში).

ბსუ-ს შინაგანაწესის თანახმად **,,გაფრთხილება“ შეიძლება შეეფარდოს სტუდენტს ან მსმენელს, რომელიც:**

ა) უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე შემოსვლისა და ქცევის წესებს (აკრძალვებს) არღვევს სისტემატურად (ორი და მეტი შემთხვევა);

ბ) შემოვა უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე ალკოჰოლური, ნარკოტიკული, ტოქსიკური ან ფსიქოტროპული თრობის მდგომარეობაში;

გ) ჩაშლის გამოცდას;

დ) უნებართვოდ აიღებს უნივერსიტეტში დაცულ დოკუმენტაციას ან/და გაანადგურებს მათ;

ე) დააზიანებს უნივერსიტეტის ქონებას, თუ ზარალი აღემატება 100 ლარს (ასეთ შემთხვევაში დამრღვევ პირს დისციპლინურ სახდელთან ერთად დაეკისრება უნივერსიტეტისათვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურებაც);

ვ) (*ძალადაკარგულია);*

ზ) დისციპლინური სახდელის დადებიდან ერთი წლის განმავლობაში კვლავ ჩაიდენს დისციპლინურ გადაცდომას.

თ) ჩაიდენს არაეთიკურ ქმედებას - ბსუ-ს ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სტუდენტის ეთიკურ სტანდარტთან შეუსაბამობა ან ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“ გათვალისწინებული ,,საშუალო სიმძიმის“ კატეგორიის დარღვევა (ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებისა და ბსუ-ს რექტორის ბრძანების შესაბამისად);

ი) დაარღვევს სექსუალურ შევიწროებასთან დაკავშირებულ აკრძალვას, რაც წინამდებარე შინაგანაწესის ან/და ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით დამტკიცებული ,,სექსუალური შევიწროების პრევენციის პოლიტიკის დოკუმენტით“ გათვალისწინებული დისციპლინური საქმისწარმოების/მოკვლევის შედეგად შეფასდება, როგორც მძიმე კატეგორიის დარღვევა/გადაცდომა.

ბსუ-ს შინაგანაწესის თანახმად უნივერსიტეტის სტუდენტის/მსმენელის სტატუსის შეწყვეტა, როგორც დისციპლინური სახდელი შეეფარდება სტუდენტს/მსმენელს შემდეგი ეთიკური გადაცდომის შემთხვევებში:

ა) დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ ან/და ნებართვის გარეშე გამოიყენებს (ხელყოფს) უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ რესურსს (გაფრთხილების მიუხედავად განაგრძობს უნივერსიტეტის საერთო საცხოვრებლის ან სხვა ფართის სარგებლობას ან/და იმ კომპიუტერული ან სხვა ტექნიკის გამოყენებას, რომელიც არ არის განკუთვნილი სტუდენტთა მოხმარებისათვის);

ბ) გამოცდაზე შევა სხვა სტუდენტის ნაცვლად ან ეცდება მის ნაცვლად გამოცდა ჩააბარებინოს სხვა პირს;

გ) ჩაიდენს ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული ,,ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“ გათვალისწინებულ მძიმე (უხეში) კატეგორიის დარღვევას;

დ) გამოიყენებს ან/და სხვას მიაწვდის სასწავლო პროცესის ელექტრონული მართვის სისტემის მომხმარებლის პირად ინფორმაციას (პაროლი და კოდი) ან/და საგნის ლექ-ტორის ნაცვლად აწარმოებს თავის თვის ან სხვა სტუდენტისათვის შეფასებას (აღრიცხავს).

ე) დაარღვევს სექსუალურ შევიწროებასთან დაკავშირებულ აკრძალვას, რაც ბსუ-ს შინაგანაწესის ან/და ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით დამტკიცებული ,,სექსუალური შევიწროების პრევენციის პოლიტიკის დოკუმენტით" გათვალისწინებული დისციპლინური საქმისწარმოების/მოკვლევის შედეგად შეფასდება, როგორც მძიმე (უხეში) კატეგორიის დარღვევა/გადაცდომა.

სტუდენტის/მსმენელის მხრიდან სექსუალური შევიწროების აკრძალვის სავარაუდო დარღვევის საკითხთან დაკავშირებული დისციპლინური საქმისწარმოება ხორციელდება ბსუ-ს რექტორის 2021 წლის 7 სექტემბრის N01-02/153 ბრძანებით დამტკიცებული ,,სექსუალური შევიწროების პრევენციის პოლიტიკის დოკუმენტის" შესაბამისად, ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით შექმნილი კომისიის მიერ ჩატარებული მოკვლევის საფუძველზე, რა დროსაც სტუდენტი/მსმენელი სარგებლობს საქართველოს კანონმდებლობით, ბსუ-ს წესდებით, ბსუ-ს ეთიკის კოდექსითა და წინამდებარე შინაგანაწესით განსაზღვრული უფლებებით.

ბსუ-ს სტუდენტის წახალისებისა და დისციპლინური საქმისწარმოების რეგულაცია განსაზღვრულია ,,უმაღლესი განათლების შესახებ' საქართველოს კანონის 43-ე მუხლით, ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2011 წლის 9 სექტემბრის N02 გადაწყვეტილებით დამტკიცებული **„ბსუ-ს შინაგანაწესით** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი 6)** და ბსუ-ს **ეთიკის კოდექსით** (წინამდებარე გზამკვლევის **დანართი 7**).

ბსუ-ს შინაგანაწესის თანახმად:

სწავლასა და სამეცნიერო კვლევებში მიღწეული წარმატებისა და უნივერსიტეტის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში აქტიური მონაწილეობისათვის სტუდენტის მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს **წახალისების შემდეგი სახეები:**

ა) მადლობის გამოცხადება (გამოიცემა ფაკულტეტის დეკანის ან/და უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანება).

ბ) ფულადი ჯილდოს ან /და ფასიანი საჩუქრის გადაცმა (ფაკულტეტის დეკანის წარდგინებით და წარმომადგენლობითი საბჭოს თანხმობით ბრძანებას გამოსცემს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი, ფაკულტეტის დეკანის ან სტუდენტთა კარიერული განვითარების, კულტურისა და სპორტის დეპარტამენტის ან სტუდენტთა თვითმმართველობის წერილობითი მომართვის საფუძველზე);

გ) ადრე შეფარდებული დისციპლინური სახდელის ვადამდე მოხსნა (გამოიცემა უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანება, ფაკულტეტის დეკანის წარდგინებით);

დ) ეროვნულ და საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში და სემინარებში მონაწილეობის სრული ან ნაწილობრივი დაფინანსება.